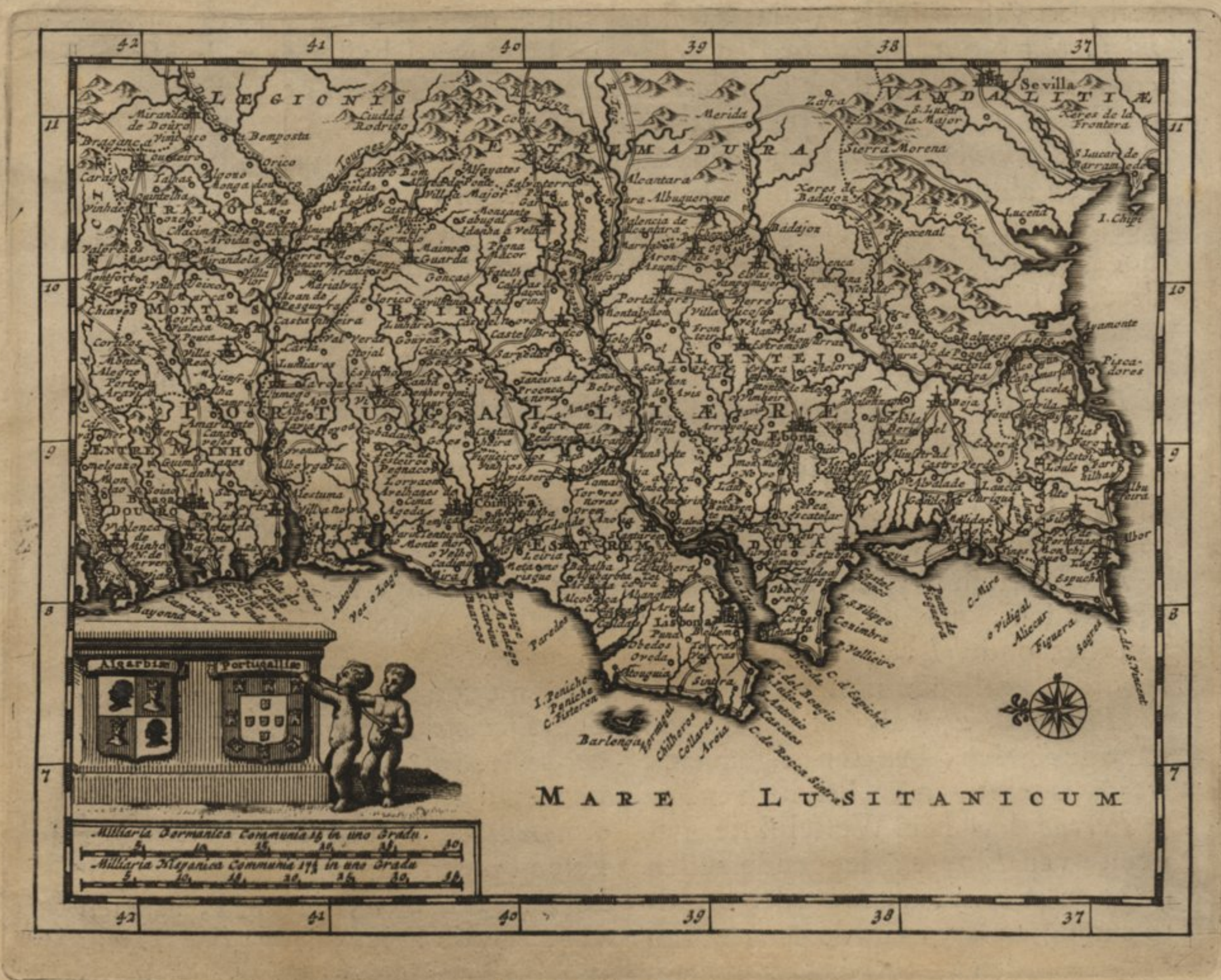

BESCHRYVING VAN SPANJEN.

VIERDE DEEL.

BEHELZENDE PORTUGAL, enz.

12,5 x 16

KAART van PORTUGAL en ALGARVEN.

VAN PORTUGAL IN HET
ALGEMEEN.

IK heb (*bescheyde Leezer*) u, al wat in *Spanjen* wel meest uw opmerking, waardig was, doen zien en (*bedriegt my de eyge liefde niet*) alles in dier-voegen verhaald; dat mijn geschrift ook ten deele, voor een kort begrip der voor-naamste geschiedenissen van dit Koninkrijk, dienen kan: derhalven zal ik in dat van *Portugal* over-gaan, om des zelfs gelegenheyd, oude en nieuwe stand; mitsgaders des volks aart,

zeeden en voor- en naâ-deelen, ten opzigte van de gewesten, die zy bewoonen, u te doen onder-kennen en hebben wy, in *Spanjen* voor-treffelijke zaaken ontmoet, *Portugal* zal ons, geen mindere vermaakelijkheden doen voor-koomen.

De Oude noemden dit Koninkrijk, *Lusitania* en des zelfs volk, in het algemeen, *Lusitaniërs*; verdeelende het zelve in *Bracariërs*, *Barbaaren*, *Celten*, *Turduliërs*, *Ostydanniërs* en andere. Wel is waar, dat het oude *Lusitanië*; maakende een gedeelte van *Spanjen*, de zelve bepaling niet

IV. Deel. a had,

had, welke nu *Portugal*, heeft; maar de Land-beschrijvers, zoo wel de *Grieken*, als *Romeynen* verschillen, hier in van den anderen en onder den anderen. De een zegt; dat de grenspaalen van *Lusitaniën* waaren, ten Zuyden de *Tagus* en ten Noorden de *Oceaan*; zulks het *Galiciën* begreep en die Land-streken, welke nu *Alentejo* en *Algarva* genoemd werden, daar buyten geslooten waaren; maar de meeste koomen over een, in vast te stellen; dat *Lusitaniën*, ten Noorden, door den *Douëra*; ten Oosten, door den *Tormes* en *Guadiana* en ten Zuyden, door den *Atlantischen Oceaan* bepaald werd en aldus zou het zijn; als het geene men tegenwoordig *Portugal* noemd; tog, naar deezen maat wederom breeder en meerder Oostwaards uytgestrekt; dringende zelf, tot in *Nieuw-Castiliën* en het *Spaanse Estramadoura*; begrijpende de steden *Alcantara*, *Badajoz* en *Merida*, of gelijk men de zelve, in ouder tijden, noemde, *Norba Cesarea*, *Pax Augusta* en *Emerita Augusta*.

Maar laten wy ons niet te lang op-houden, met de land-scheyding van het oude *Lusitaniën*, naar te spooren; zullende nutter zijn; dat wy *Portugal*, zoo als het heeden ten dage gevonden, bezeten en genoemd werd, bezigtigen en beschrijven.

Portugal is het Westelijkste gedeelte van *Europe*; leggende tusschen de 37 en 42 graaden, Noorder-breedte ende 9 en 13, naar de lengte van het Noorden, tot het Zuyden; dringende een weynig van het Noord-Oosten, naar het Zuyd-Westen. De *Oceaan* bespoeld dit Rijk van twee kanten, ten Westen en ten Zuyden; het heeft ten Oosten, *Andalousien*, *Nieuw-Castiliën* en het Koningrijk *Leon* en ten Noorden, *Galiciën*, tot naaste gebuuren. Het is van *Andalousiën*, door den *Guadiana*, gescheyden en dit van des zelfs mond af, tot daar hy met de *Chanca* te zaamen loopt en ook door de *Chanca* zelf; van *Nieuw-Castiliën*, door een streek, die men zig verbeeld, van *Frexenal* tot *Ferreira* en van daar

op *Badajoz*, door de stroomen *Caya* en *Elia*; van het Koningrijk *Leon* door gebergte, de stroom *Touros*, den *Douëra* en een streek van *Miranda de Douëra*, tot aan het begin van den vloed *Sor*; eyndelijk van *Galiciën*, door een streek van hier genoomen, tot aan *Melgazo* en door den *Minho*, tot den *Oceaan*. Het is omtrent honderd en tien mijlen lang, vijftig breed, honderd en dertig langs de *Kusten* en drie honderd in sijn omtrek.

Daar werd byster over de afkomst van des zelfs naam getwift en gereeden-kaaveld: veele Schrijvers melden, dat zeeker vloot, van *Gauliers*, of *Gauloizen*, tot *Porto*, een stad en zee-haaven, aan den *Douëra*, gekoomen, men deze plaats *Portus Gallorum*, ter gedagtenisse van dien voor-val, had genoemd en dat daar van den naam *Portugal* is gekoomen. Zoo dat, naar dien reekening de *Portugeezen* ten deele een *Gauloize*, of *Franse* volk-planting zou zijn; maar dit komt my slegts, als een beuzelpraatje voor; hebbende geen grondslag, op eenige geloofwaardige geschiedenis. Andere leyden des zelfs naam van *Portus-Cale*, of *Portu-Cale*, een oude stad, aan den mond van den *Douëra* geleegen, af. In het eerst wierd dit Koningrijk alleen *Cale*, genoemd; als uyt de Reys-beschrijving van *Antoninus*, blijkt; maar wijl het zelve op een ongemakkelijke hoogte lag, maakte men, daar naâ, aan den voet van de zelve, langs den *Douëra*, de woningen en noemde deze plaats *Portus Cale*; de *Haaven van Cale*. Deze nieuwe stad, nam merkelyk toe; zulks, dat de oude en nieuwe stad te zaamen liepen, welke dan *Portu-Cale*, genoemd wierd; gelijk blijkt uyt de onder-teekeningen der *Portucalenser* Bisschoppen, in de oude Kerkelyke vergaaderingen (*Conciliën*) van *Spanjen*. In de volgende eeuwen, wierd de naam van *Portu-Cale*, of *Portu-Calia* aan het geheele Landschap gegeven, of immers aan dat gedeelte, het welk men tegenwoordig *Entre Minho-e-Douro* (dat is tusschen den *Minho* en den

